

4. sz. melléklet **Tankönyvtári szabályzat**

1. Jogszabályi rendelkezések a tankönyvellátás rendjéről

- 5/1998. (II.18.) MKM rendelet a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről (a tanulóknak juttatott tankönyvvásárlási támogatás 25 %-ból iskolai tulajdonú, tartós tankönyveket kell vásárolni)
- Az adott évre vonatkozó költségvetési törvény
- 2001. évi XXXVII. törvény a tankönyvpiac rendjéről (az iskolának biztosítani kell, hogy a normatív kedvezményekben részesülő, nappali képzésben részt vevő tanulók részére a tankönyvek ingyenesen álljanak)
- 1195/2002 (IX.26) az ingyenes tankönyvellátás meghatározott körben történő bevezetéséről
- 23/2004. (VIII. 27.) OM rendelet a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás rendjéről
- 2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről
- 2013. CCXXXII. tv. a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról
- 501/2013 Kormányrendelet a tankönyvellátásban közreműködőkről. (Nemzeti Tankönyvtanács)
- 17/2014. EMMI rendelet a tankönyvvé, pedagógus kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről.

2. Fogalmak a 16/2013. (II. 28.) EMMI rendelet II. fejezete értelmében

a) munkatankönyv: az a tankönyv, amelynek alkalmazása során a tanulónak a tankönyvben elhelyezett, de a tankönyvtől elválasztható és utánnomással önállóan előállítható feladatlapon kell az előírt feladatot megoldania.

b) munkafüzet: az a szerzői jogi védelem alá eső, nyomtatott formában megjelentetett vagy elektronikus formában rögzített és az e rendeletben meghatározottak szerint tankönyvvé nyilvánított kiadvány, amely alkalmas arra, hogy egy vagy több meghatározott tankönyv tananyagának gyakorlását, elsajátítását, alkalmazását elősegítse.

c) könyvhöz kapcsolódó kiadvány: szöveggyűjtemény, feladatgyűjtemény, képletgyűjtemény, táblázatgyűjtemény, képgyűjtemény, atlasz, kottakiadvány, feladatlap, lexikon, hangfelvétel vagy audiovizuális mű, szótár, tananyagelem, oktatóprogram, feladatbank, továbbá az a szerzői jogi védelem alá eső, nyomtatott formában megjelentetett vagy elektronikus formában rögzített és az e rendeletben meghatározottak szerint tankönyvvé nyilvánított kiadvány és digitális tananyag, amelynek az alkalmazása nélkül a kapcsolódó tankönyv ismeretei nem sajátíthatók el; amelynek alkalmazása nélkülözhetetlen valamely műveltségi terület, műveltségi részterület, modul, valamint szakképzési szakterület, szakképzési részsakterület, modul ismeretanyagának átadásához, feldolgozásához.

d) használt tankönyv: az iskolai tankönyvellátás keretében az adott iskolával tanulói jogviszonyban álló tanuló részére az iskola általa ingyen, vagy térítés ellenében átadott, legalább három hónapon át használt, majd a tanulótól visszavett, vagy a tanuló által az iskola részére felajánlott tankönyv,

e) tartós tankönyv: az a tankönyvvé nyilvánított tankönyv, könyvhöz kapcsolódó kiadvány, amely nem tartalmaz a tankönyvbe történő bejegyzést igénylő feladatokat, a nyomdai kivitele megfelel az e rendeletben meghatározott, a tartós tankönyvekre előírt sajátos technológiai feltételeknek, és alkalmas arra, hogy a tanulók legalább négy tanéven keresztül használják.

3. A pedagógusok tankönyvválasztási joga

A szaktanárok szabad tankönyvválasztási jogukkal élve kiválasztják a tantárgyuk tanításához szükséges tankönyveket, melyeket a szakmai munkaközösség jóváhagy.

Az iskolavezetés a munkaközösség-vezetőkkel, a tankönyvfelelőssel és a könyvtáros tanárral eldönti, hogy az adott tanévben mely tankönyveket kell lecserélni. A döntésnél figyelembe veszik a tankönyvállomány állapotát, korszerűségét, használhatóságát. Kiemelt figyelmet fordítanak arra, hogy minden kölcsönzésre jogosult tanulónak biztosított legyen a tartós tankönyv kölcsönzésének lehetősége.

4. Ingyenes tankönyv, ingyenesség biztosítása

Az ingyenes ellátás egyik feltétele a tankönyvek tartóssá tétele. Az ingyenes tankönyvet az állam az iskolától történő tartós tankönyv és más tankönyv kölcsönzésével biztosítja.

A Pomázi Mátyás Király Általános Iskola a következő módon tesz eleget az ingyenes tankönyvellátási kötelezettségének:

- iskolánk az ingyenes tankönyvellátást újonnan vásárolt, illetve visszahozott (használt), az iskolai könyvtár által külön tankönyv-nyilvántartásba vett tankönyvek iskolai könyvtárból való kölcsönzésével biztosítja a jogosultak számára. A támogatásként kapott tankönyvekért tehát nem kell fizetni, de azok az iskola tulajdonát képezik, ezért a tanulóknak a könyvek épségét meg kell óvniuk, és azokat legkésőbb tanulmányaik végeztével (ill. tanulói jogviszonyuk megszűnésekor) vissza kell adniuk.
- A tankönyveket a diákok a könyvtár kölcsönzési szabályai szerint kölcsönzik ki, és a könyvtári könyvekre vonatkozó szabályok alapján használják. Ez azt jelenti, hogy a tanuló a tankönyveket használatra kapja meg, és tanév végén (vizsgái után) köteles az iskolának visszaszolgáltatni!
- Az iskola részére tankönyvtámogatás céljára juttatott összegnek legalább a huszonöt százalékát tartós tankönyv, illetve az iskolában alkalmazott ajánlott és kötelező olvasmányok vásárlására kell fordítani. A megvásárolt könyv és tankönyv az iskola tulajdonába, az iskolai könyvtár állományába kerül.

5. A tankönyvek nyilvántartása

Az iskolai könyvtár a tankönyveket különgyűjteményként kezeli.

A tankönyvek összesített, ideiglenes könyvtári állományba kerülnek, nyilvántartásuk módjáról, megőrzési idejükről jelen szabályzat rendelkezik. Az ingyenes tankönyvre jogosult diákok az iskolai könyvtár nyilvántartásába felvett tankönyveket kapják meg használatra. A tanárok részére munkaeszközként kiadott tankönyvek is az állomány ezen részét képezik.

A tankönyv, mint időleges nyilvántartású dokumentum, nem könyvtári dokumentum, így nem leltárköteles, nem egyedi nyilvántartású, és nem igényel könyvtári szerelést. A könyvtár állományába, leltárba csak a tanulói támogatás 25%-ának kell kerülnie.

A tankönyvek nyilvántartása Excel-táblázatban történik, és papíralapú másolat is készül róla. Adatai: azonosító szám, a dokumentum címe, kiadói száma, bevételezés dátuma, a tankönyv jellege (tartós-e), értéke, a törlés ideje.

Évente nyilvántartás készül:

- az egyedi kölcsönzésekről
- összesített lista az újonnan beszerzett tankönyvekről (szept-okt.)
- összesített lista a készleten lévő használt könyvtári tankönyvekről (máj.)
- lista a selejtezendő tankönyvekről (okt-nov.)
- lista a könyvtárban található, a 25%-ból beszerzett kötelező és ajánlott olvasmányokról

A tankönyvtár állományáról, a kölcsönzési adatokról a tankönyvfelelős részére kérésre naprakész adatokat kell szolgáltatni.

A tankönyvtár állományára vonatkozó adatokat az éves statisztikában szerepeltetni kell.

6. A tankönyvkölcsönzés rendje

A tanulók a tanév során használt tankönyveket és segédkönyveket (atlasz, feladatgyűjtemény) szeptemberben a könyvtárból kölcsönzik. A tanulói kölcsönzési nyilvántartásba be kell írni a kölcsönzött tartós tankönyvek azonosító számát.

A tanulók aláírásukkal igazolják a könyvek átvételét, illetve elolvassák és aláírásukkal elfogadják a nyilatkozatot a tankönyvek használatára és visszaadására vonatkozóan.

Ennek szövege:

NYILATKOZAT

Tudomásul veszem és aláírásommal igazolom, hogy a kölcsönzött tartós tankönyv(ek) a Pomázi Mátyás Király Általános Iskola tulajdona. Ígérem, hogy a tankönyve(ke)t rendeltetésszerűen használom, tudatosan nem rongálom, épségükre, tisztaságukra vigyázok. Sorkiemelőt nem használok, csak ceruzával írok bele, amit visszaadás előtt kiradírozok. Az okozott kárért anyagi felelősséggel tartozom. A kölcsön kapott tankönyveket a tanév végén a könyvtárnak megkímélt állapotban visszaszolgáltatom.

sorszám

aláírás

osztály

A tanuló a támogatásként kapott ingyenes tankönyvet (tartós tankönyvet, oktatási segédanyagot stb., továbbiakban tankönyv) köteles megőrizni és rendeltetésszerűen használni. Ebből fakadóan elvárható tőle, hogy az általa használt tankönyv legalább négy évig használható állapotban legyen.

7. Kártérítés iskolai tulajdonú tankönyv esetén

A tanuló, illetve a kiskorú tanuló szülője köteles a kölcsönzött tankönyv elvesztéséből, megrongálásából származó kárt az iskola házirendjében meghatározottak szerint az iskolának megtéríteni. Nem kell megtéríteni a tankönyv, munkatankönyv stb. rendeltetésszerű használatából származó értékcsökkenést.

Az elhasználódás mértéke ennek megfelelően:

- az első év végére legfeljebb 25 %-os
- a második év végére legfeljebb 50 %-os
- a harmadik év végére legfeljebb 75 %-os
- a negyedik év végére 100 %-os lehet.

A kiskorú tanuló szülője köteles a könyvtárból kölcsönzött tartós tankönyv elvesztéséből, megrongálásából származó kárt az iskolának megtéríteni.

Módjai:

- ugyanolyan könyv beszerzése
- anyagi kártérítés az igazgató írásos határozatára

Abban az esetben, ha az elhasználódás mértéke a megengedettnél indokolatlanul nagyobb, a tanulónak a tankönyv átvételkor érvényes vételárának megfelelő hányadát kell kifizetnie.

A kártérítés mértéke a tartós tankönyvek amortizációját figyelembe véve:

- az első év végén a tankönyv eredeti árának 75%-a
- a második év végén a tankönyv eredeti árának 50%-a
- a harmadik év végén a tankönyv eredeti árának 25 %-a
- a negyedik év végén a tankönyv eredeti árának 0 %-a

Nem kell megtéríteni a könyv árát a tankönyv rendeltetésszerű használatából származó értékcsökkenés esetén. Az elhasználódás mértékének megállapítása a könyvtárostánár feladata.

A tankönyvkölcsönzéssel, a tankönyv elvesztésével, megrongálásával okozott kár megtérítésével, a kártérítési kötelezettség mérséklésével, illetve elengedésével kapcsolatban a szülő által benyújtott kérelem elbírálása az igazgató hatásköre.

A tankönyvek rongálásából eredő kártérítési összeget tankönyvek és segédkönyvek (kötelező olvasmányok, feladatgyűjtemények, szótárak) beszerzésére kell fordítani.

8. A tankönyvek értékesítése

Abban az esetben, ha a tanuló a használati idő letelte után az általa kölcsönzött tankönyveket meg akarja vásárolni, a könyvtári nyilvántartásokban szereplő beszerzési ár megfizetésével számára a tankönyv értékesíthető. Az így befolyt pénzüsszeg kizárólag a könyvtár állományának gyarapítására használható fel.

9. A könyvtáros tanár kötelezettségei

Az iskolai könyvtár nem egyenlő a tankönyvtárral. A tankönyvtár az ingyenes tankönyvellátás alapjául szolgáló és egyre bővülő tankönyvbázis. Az iskolában használatos tankönyvekből, segédletekből legalább 3-4 példánynak kell lennie a tankönyvtárban. Nyilvántartása és kölcsönzése a könyvtár szakmai követelményeknek megfelelően történik. Az iskolai könyvtár alapfeladata ennek a gyűjteménynek a gondozása, hozzáférhetővé tétele. Nem alapfeladata azonban a rászoruló tanulók ingyenes tankönyvekkel való teljes körű ellátása.

A 16/1998. (IV.) MKM rendelettel módosított 11/1994. (VI.8.) MKM rendelet alapján a könyvtár (könyvtáros) alapfeladatai közé tartozik a tankönyvtámogatás 25%-ának jogszerű felhasználása, a nevezett összegért beszerzett dokumentumok könyvtári kezelése, feldolgozása, szolgáltatása, kölcsönzése. Nem kötelezően előírt könyvtári feladat azonban a tankönyvellátás egyéb munkálataiban való közreműködés. Kiegészítő feladatként pedig abban az esetben vállalható e tevékenység, ha az új szolgáltatáshoz rendelkezésre állnak a tárgyi, személyi feltételek.